

názov predmetu: **Rasové zákonodarstvo na Slovensku**

PROGRAM PREDNÁŠOK A SEMINÁROV

1. Organizačné otázky (podmienky hodnotenia predmetu, rozdelenie tém prezentácií a seminárnych prác). Historický kontext rasového zákonodarstva (Slovensko a Európa v rokoch 1938-1945, rasové zákonodarstvo v nacistickom Nemecku a v nacistami ovládaných krajinách Európy).
2. Vývoj politického systému a režimu na Slovensku v rokoch 1938-1945. Vývoj a podoby legislatívnej činnosti na Slovensku v rokoch 1938-1945.
3. Rasové zákonodarstvo na Slovensku z hľadiska chronológie a predmetu právnej úpravy.
4. Protižidovská politika počas Druhej ČSR (autonómie Slovenska) a ústavného provizória samostatného Slovenského štátu. Vl. nar. č. 63/1939 Sl. z.
5. Vývoj legislatívy diskriminujúcej Židov v oblasti základných ľudských práv do prijatia tzv. Židovského kódexu a jej aplikácia.
6. Legislatíva diskriminujúca Židov v oblasti majetkových práv a jej aplikácia so zameraním na tzv. arizáciu.
7. Pozemková reforma z roku 1940 a jej rasové aspekty (legislatíva a jej aplikácia).
8. Zmocňovacia legislatíva a prijatie tzv. Židovského kódexu.
9. Tzv. Židovský kódex a jeho aplikácia – právna analýza I.
10. Tzv. Židovský kódex a jeho aplikácia – právna analýza II.
11. Deportácie Židov do vyhladzovacích táborov – právne aspekty.
12. Postdeportačné rasové zákonodarstvo a jeho aplikácia (1942-1945).
13. Reštitučná legislatíva a jej aplikácia po roku 1945.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

- BAKA, Igor. *Politický systém a režim Slovenskej republiky v rokoch 1939 – 1940*. Bratislava 2010.
- BALKO, Ján. *Desať rokov v slovenskej politike (osobné spomienky)*. Prešov 2005.
- BENEŠ, Edvard. *Šest let exilu a druhé světové války*. Praha 1946.
- BEŇA, Jozef. *Vývoj slovenského právneho poriadku*. Banská Bystrica 2001.

- BIELIK, František. Administratíva na Slovensku v rokoch 1938 – 1944. In *Slovenské národné povstanie v roku 1944 (Zborník príspevkov z národnooslobodzovacieho boja 1938-1945)*. Bratislava 1965
- BIELIK, František. – SOPKO, Július. Ústredné orgány štátnej moci a správy na Slovensku v rokoch 1938 – 1945. *Sborník archivních prací*, roč. XIII. (1963), č. 2, s. 96 – 138.
- BYSTRICKÝ, Valerián. *Od autonómie k vzniku Slovenského štátu*. Bratislava 2008.
- BYSTRICKÝ, Valerián - LETZ, Róbert - PODOLEC, Ondrej (eds.). *Vznik Slovenského štátu. 14. marec 1939. Spomienky aktérov historických udalostí. Diel 1*. Bratislava 2007.
- BYSTRICKÝ, Valerián - LETZ, Róbert - PODOLEC, Ondrej (eds.). *Vznik Slovenského štátu. 14. marec 1939. Spomienky aktérov historických udalostí. Diel 2*. Bratislava 2008.
- CSERHELYI, V. Pojem rasy podľa Židovského kódexu. *Verejné právo*, 1942, č. 3.
- ČARNOGURSKÝ, Pavol. *14. marec 1939*. Bratislava 1992.
- DZUGAS, Jozef. Postavenie židovského obyvateľstva v normotvorbe slovenského štátu. *Právnické štúdie XV*. 1967.
- FIAMOVÁ, Martina. Arizácia pozemkového vlastníctva Židov na Slovensku. Legislatívny a inštitucionálna základ pozemkovej reformy na židovských nehnuteľnostiach v rokoch 1939-1945. In *Pamäť národa*, roč. 7, č. 1, s. 20-28.
- FIAMOVÁ, Martina (ed.). *Protizidovské zákonodarstvo na Slovensku a v Európe – Zborník z mezinárodnej vedeckej konferencie*. Bratislava 2014.
- FIAMOVÁ, Martina. "Slovenská zem patrí do slovenských rúk": arizácia pozemkového vlastníctva židovského obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1939-1945. Bratislava 2015.
- FIAMOVÁ, Martina. Štátny pozemkový úrad a jeho miesto v procese arizácie židovského pozemkového majetku. In *Pamäť národa*, roč. 8, č. 2, s. 3-16.
- GÁBRIŠ, Tomáš. Súdniectvo v období prvej Slovenskej republiky (1939 - 1945). *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae* 26, 2008.
- GEBHART, Jan - KUKLÍK, Jan. *Druhá republika 1938 – 1939. Svár demokracie a totality v politickém, spoločenskom a kultúrnom živote*. Praha - Litomyšl 2004.
- HALLON, Ludovít. Expanzia slovenského finančného kapitálu v účastinných podnikoch v rokoch 1939 - 1944. *Historický časopis* 48, 1, 2000, s. 75 – 98.
- HALLON, Ludovít. Úloha komerčných bánk v arizácii na Slovensku 1939 - 1945. *Historický časopis* 54, 4, 2006, s. 591-606.
- HALLON, Ludovít - HLAVINKA, Ján. Úloha ústredného hospodárskeho úradu v procese arizácie. In *Vzostup a pád hospodárskeho vývoja Slovenska 1942-1945*. Bratislava 2019, s. 259-312.

- HALLON, Ludovít. Zápas slovenského a nemeckého finančného kapitálu o pozície v peňažníctve Slovenska 1939-1945. *Historický časopis* 58, 1, 2010, s. 37-59.
- HALLON, Ludovít. Zásahy štátu do komerčného bankovníctva Slovenska v rokoch 1939-1940. In PEKÁR, Martin - PAVLOVIČ, Richard (eds.). *Slovensko medzi 14. marcom 1939 a salzburskými rokovaniami (Slovenská republika 1939 – 1945 očami mladých historikov VI.)*. Prešov 2007, s. 447-458.
- HLAVINKA, Ján. Arizačný proces ako súčasť "riešenia židovskej otázky" na Slovensku. In *Acta judaica Slovaca*. Bratislava 2008.
- HLAVINKA, Ján. Arizácia domového majetku. In *Vzostup a pád hospodárskeho vývoja Slovenska 1942-1945*. Bratislava 2019, s. 313-324.
- HLAVINKA, Ján. Až do posledných momentov okupácie: Deportácie Židov z územia Slovenskej republiky v rokoch 1944-1945. In MIČEV, Stanislav et al. *Oslobodenie Slovenska a koniec druhej svetovej vojny*. Banská Bystrica 2020, s. 54-68.
- HLAVINKA, Ján - FIAMOVÁ, Martina. Medzi deportáciami a povstaním: postavenie židovského obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1943-1944. In *Obraz a odraz osobnosti modernej doby : K "70" historikov Jana Peška a Stanislava Sikoru*. Bratislava 2019, s. 269-282.
- HLAVINKA, Ján. Sklamanie "umiernených" ľudákov: Prvý arizačný zákon a jeho výsledky. In *Historik a dejiny : v česko-slovenskom storočí osudových dátumov. Jubileum Ivana Kamenca*. Bratislava 2018, s. 87-102.
- HLAVINKA, Ján. Vznik Ústredného hospodárskeho úradu a určenie jeho kompetencií do leta 1942. In SOKOLOVIČ, P. (eds.). *Od Salzburgu do vypuknutia Povstania : Slovenská republika 1939-1945 očami mladých historikov. VIII*. Bratislava 2009
- HOENSCH, JÖRG K. *Slovensko a Hitlerova východná politika. Hlinkova slovenská ľudová strana medzi autonómiou a separatizmom 1938 – 1939*. Bratislava 2001.
- HRADSKÁ, Katarína (ed.). *Holokaust na Slovensku 8. Ústredňa Židov (1940-1944). Dokumenty*. Bratislava 2008.
- HRADSKÁ, Katarína. *Prípad Wisliceny. Nacistickí poradcovia a židovská otázka na Slovensku*. Bratislava 2001.
- HRADSKÁ, Katarína – KAMENEC, Ivan. *Slovenská republika 1939-1945*. Bratislava 2015.
- HRNKO, Anton. *Politický vývin a protifašistický odboj na Slovensku (1939 – 1941)*. Bratislava 1988.
- CHREŇO, Jozef. *Malý slovník slovenského štátu 1938 - 1945*. Bratislava 1965.

- CHREŇOVÁ, Júlia. *Štruktúra ústredných orgánov na Slovensku v rokoch 1939 – 1945 (Prehľad)*. Bratislava 1977.
- JABLONICKÝ, Jozef. Rezistencia a perzekúcia v Bratislave pred frontom. In JABLONICKÝ, Jozef. *Samizdat o odboji. Štúdie a články*. Bratislava 2004.
- JANAS, Karol. *Perzekúcie Rómov v Slovenskej republike (1939-1945)*. Bratislava 2010.
- JELINEK, Yeshayahu. *The Parish Republic. Hlinka's Slovak People's Party, 1939-1945*. New York 1976.
- KAISER, Johann. *Die Politik des Dritten Reiches gegenüber der Slowakei 1939-1945. Ein Beitrag zur Erforschung der nationalsozialistischen Satellitenpolitik in Südosteuropa*. Bochum 1969.
- KAMENEC, Ivan. *Po stopách tragédie*. Bratislava 1991.
- KAMENEC, Ivan. *Slovenský štát*. Praha 1992.
- KAMENEC, Ivan. Snem Slovenskej republiky a jeho postoj k problému židovského obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1939 – 1945. *Historický časopis* 17, 3, 1969, s. 329-362.
- KAMENEC, Ivan. Štátna rada v politickom systéme slovenského štátu v rokoch 1939-1945. *Historický časopis*, 44, 2, 1996, s. 221 – 242.
- KAMENEC, Ivan - PREČAN, Vilém - ŠKORVÁNEK, Stanislav (eds.). *Vatikán a Slovenská republika (1939-1945). Dokumenty*. Bratislava 1992.
- KÁRNÝ, Miroslav. „Konečné řešení“ – genocida českých židů v německé protektorátní politice. Praha 1991.
- KLIMKO, Jozef. *Tretia ríša a ľudácky režim na Slovensku*. Bratislava 1986.
- KORČEK, Ján. *Slovenská republika 1943 – 1945. K pôsobeniu mocensko-represívneho aparátu a režimu*. Bratislava 1999.
- KOVÁČ, Dušan. *Nemecko a nemecká menšina na Slovensku (1871 – 1945)*. Bratislava 1991.
- KUBÁTOVÁ, Hana. *Nepokradeš! Nálady a postoje slovenské spoločnosti k židovské otázce, 1938-1945*. Praha 2013.
- LETZ, Róbert. *Slovenské dejiny V. 1938 – 1945*. Bratislava 2012.
- LIPSCHER, Ladislav. *Židia v slovenskom štáte 1939-1945*. Bratislava 1992.
- LIPTÁK, Ľubomír. *2217 dní. Slovensko v čase druhej svetovej vojny*. Bratislava 2011.
- LIPTÁK, Ľubomír. Prípravy a priebeh salzburských rokovaní roku 1940 medzi predstaviteľmi Nemecka a slovenského štátu. *Historický časopis* 13, 3, 1965, s. 329-364.
- LIPTÁK, Ľubomír. *Slovensko v 20. storočí*. Bratislava 2000.
- MALATINSKÝ, Michal. Inštitút manželstva v protižidovskej legislatíve Slovenska (1939-1945). *Historia et theoria iuris*, roč. 8, č. 1, s. 54-60.

- MARTINKA, Jozef. Niekoľko poznámok k Židovskému kódexu. *Verejné právo*, 1941, č. 8.
- MEDERLY, Karol. *Ústava slovenskej republiky a jej zásadné smernice*. Bratislava 1939.
- MEDRICKÝ, Gejza. *Minister spomína*. Bratislava 1993.
- MIČKO, Peter. *Hospodárska politika Slovenského štátu. Kapitoly z hospodárskych dejín Slovenska v rokoch 1938-1945*. Krakov 2010.
- MOSNÝ, Peter - HUBENÁK, Ladislav. *Dejiny štátu a práva na Slovensku*. Košice 2008.
- NEČAS, Ctibor. *Nad osudem českých a slovenských Cikánů v letech 1939 – 1945*. Brno 1981.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard. Dvojnásobné zmocnenie sa vlády na Slovensku v rokoch 1938/39 v porovnaní s „Machtergreifung“ v rokoch 1933/34 v Nemecku. In GLETTLER, Monika – LIPTÁK, Ľubomír – MÍŠKOVÁ, Alena (eds.). *Nacionálno-socialistický systém vlády. Ríšská župa Sudety. Protektorát Čechy a morava. Slovensko*. Bratislava 2002, s. 185 – 211.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard (ed.). *Holokaust na Slovensku 1. Obdobie autonómie (6.10.1938-14.3.1939). Dokumenty*. Bratislava 2001.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard – KAMENEC, Ivan (eds.). *Holokaust na Slovensku 2. Prezident, vláda, Snem SR a Štátna rada o židovskej otázke (1939-1945). Dokumenty*. Bratislava 2003.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard (ed.). *Holokaust na Slovensku 6. Deportácie v roku 1942. Dokumenty*. Bratislava 2005.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard. *Nacizmus, holokaust, slovenský štát*. Bratislava 2011
- NIŽŇANSKÝ, Eduard. *Politika antisemitizmu a holokaust na Slovensku v rokoch 1938-1945*. Bratislava 2016.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard. Rokovania nacistického Nemecka o deportáciách Židov v roku 1942 – príklad Slovenska, Rumunska a Maďarska. *Historický časopis*, 58, 3, 2010, s. 471-495.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard et al. (eds.). *Slovensko-nemecké vzťahy 1938-1941 v dokumentoch. Zv. 1. Od Mníchova k vojne proti ZSSR*. Bratislava 2009.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard et al. (eds.). *Slovensko-nemecké vzťahy 1942-1945 v dokumentoch. Zv. 2. Od vojny proti ZSSR po zánik Slovenskej republiky v roku 1945*. Bratislava 2011.
- PEKÁR, Martin. *Východné Slovensku 1939 – 1945. Politické a národnostné pomery v zrkadle agendy Šarišsko-zemplínskej župy*. Prešov 2007.
- PODOLEC, Ondrej. Až do poslednej chvíle (Činnosť vlády Štefana Tisu.). In ŠMIGEL, Michal – MIČKO, Peter – SYRNÝ, Marek (eds.). *Slovenská republika očami mladých historikov V(Slovenská republika medzi povstaním a zánikom)*. Banská Bystrica 2006, s. 15 – 31.
- PODOLEC, Ondrej. Genéza a úlohy Snemu Slovenskej krajiny v rokoch 1938-1939. In CSÉFALVAY, František – PÚČIK, Miloslav (eds.). *Slovensko a druhá svetová vojna. Zborník*

príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie v Bratislave 29.-31. mája 2000 organizovanej Vojenským historickým ústavom a Historickým ústavom SAV. Bratislava 2000, s. 85-95.

PODOLEC, Ondrej. Charakter a premeny politického režimu na Slovensku v rokoch 1938-1945. In BUDIL, Ivo T. - ZÍKOVÁ, Tereza (eds.). *Totalitarismus 2. ZkušenostStřední a Východní Evropy*. Plzeň 2006, s. 90-96.

PODOLEC, Ondrej. Charakter legislatívnej činnosti v Slovenskej republike 1939-1945. In ŠMIGEL, Michal – MIČKO, Peter (eds.). *Slovenská republika 1939 – 1945 očami mladých historikov IV*. Banská Bystrica 2005, s. 39-51.

PODOLEC, Ondrej. *Medzi kontinuitou a diskontinuitou... politický systém Slovenskej republiky 1939-1945*. Bratislava 2014.

PODOLEC, Ondrej. Perzekúcie a právny poriadok na Slovensku v rokoch 1938 – 1945. In SOKOLOVIČ, Peter (ed.). *Perzekúcie na Slovensku v rokoch 1939 – 1945. Slovenská republika 1939 – 1945 očami mladých historikov VII*. Bratislava 2008, s. 23-32.

PODOLEC, Ondrej. Politický systém na Slovensku v rokoch 1938 – 1945 vo svetle jeho zahraničných vzorov (komparatívny pohľad). In BUDIL, Ivo T. (ed.). *Totalitarismus 3. Totalita a moc v proměnách času a prostoru*. Plzeň 2007, s. 135-141.

PODOLEC, Ondrej. *Pramene k vývoju pozemkového a roľníckodružstevného práva na Slovensku*. Bratislava 2018.

PODOLEC, Ondrej. *Prvý slovenský parlament. Snem Slovenskej republiky a jeho legislatívna činnosť*. Bratislava 2017.

PODOLEC, Ondrej. Ústavné provizórium. (Ústavnoprávne otázky vzniku Slovenského štátu a fungovania jeho politického systému do prijatia ústavy.). In PEKÁR, Martin - PAVLOVIČ, Richard (eds.). *Slovensko medzi 14. marcom 1939 a Salzburgskými rokovaniami. (Slovenská republika 1939 – 1945 očami mladých historikov VI)*. Prešov 2007, s. 23-37.

RATAJ, Jan. *O autoritatívni národní stát. Ideologické proměny české politiky v druhé republice 1938 - 1939*. Praha 1999.

RYCHLÍK, Jan. Perzekúcia odporcov režimu na Slovensku 1938 – 1945 (K problematike charakteru ľudáckeho režimu). In ŠMIGEL, Michal – MIČKO, Peter (eds.). *Slovenská republika 1939 – 1945 očami mladých historikov IV*. Banská Bystrica 2005, s. 119 – 134

SCHVARC, Michal - HLAVINKA, Ján. Deportácie Židov zo Spiša v septembri 1944. K začiatkom a chronológii druhej vlny deportácií Židov zo Slovenska. *Historický časopis*, roč. 69, č. 4, s. 677-692.

SIVÁK, Florián. *Slovenské a české dejiny štátu a práva v rokoch 1918 – 1945*. Bratislava 1998.

SOMBATI, Ján. Reštitúcie židovskej pôdy na Slovensku po roku 1945 z pohľadu reštituentov. *Právno-historické trendy a výhľady 2*. Krakov 2017, s. 311-332.

SUŠKO, Ladislav. Systém poradcov v nacistickom ovládaní Slovenska v rokoch 1939 – 1941. *Historické štúdie*, XXIII, 1979, s. 5-23.

SUŠKO, Ladislav (ed.). *Von München bis Salzburg 1938-1940. Dokumente und Essay. Buch 1*. Bratislava 2008.

SUŠKO, Ladislav (ed.). *Von München bis Salzburg 1938-1940. Dokumente und Essay. Buch 2. Slovensko v jeseni 1944*. Bratislava 2008.

TIŠLIAR, Pavol. *Okresné zriadenie na Slovensku v rokoch 1918 – 1945*. Krakov 2013.

TÖNSMEYER, Tatjana. *Das Dritte Reich und die Slowakei 1939-1945. Politischer Alltag zwischen Kooperation und Eigensinn*. Paderborn - München - Wien - Zürich 2003.

TUKA, Vojtech. *Slovenský národný socializmus*. Bratislava 1940.

VAŠEK, Anton. *Protižidovské zákonodarstvo na Slovensku*. Bratislava 1942.

VIETOR, Martin. Príspevok k objasneniu fašistického charakteru tzv. slovenského štátu. *Historický časopis*, 8, 4, 1960, s. 482-508.

ZAVACKÁ, Katarína. Charakter zmocňovacieho zákonodarstva v Slovenskom štáte v roku 1939. *Historický časopis* 39, 6, 1991, s. 643-650.

ZAVACKÁ, Katarína. Zásadné vplyvy na právne zmeny na Slovensku v rokoch 1938-1939. *Studia historica nitriensia* III., 1995

učebnica

HUBENÁK, Ladislav. *Rasové zákonodarstvo na Slovensku (1939-1945)*. Bratislava 2003.